

Z A P I S N I K
sa 39. sjednice Odbora za bezbjednost i odbranu
Skupštine Crne Gore
održane 4. aprila 2023. godine

Sjednica je počela u 12 sati i 45 minuta u prostoriji za razmatranje materijala označenih stepenom tajnosti.

Predsjedavao je predsjednik Milan Knežević.

Sjednici su prisustvovali: Andrija Mandić, Vladan Raičević, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Boris Bogdanović i Miloš Konatar. U otvorenom dijelu sjednice člana Odbora Andriju Mandića, mijenjao je poslanik Jovan Jole Vučurović.

Prije prelaska na raspravu po tačkama dnevnog reda, u uvodnoj riječi, predsjednik Odbora je podsjetio na član 6 stav 2 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane kojim je propisano da su sjednice Odbora po pravilu zatvorene za javnost, a mogu biti i otvorene, odlukom većine prisutnih članova Odbora, u skladu sa zakonom. S tim u vezi, predsjednik je ukazao na karakter podataka koji će biti iznijeti na sjednici u okviru prve tačke dnevnog reda i predložio da rasprava po istoj bude zatvorena za javnost, a da se ostale tačke dnevnog reda realizuju u otvorenom format sjednice, u predviđenoj prostoriji, koji predlog su članovi Odbora jednoglasno podržali.

Takođe, predsjednik Milan Knežević, na početku sjednice, obavijestio je da će, uvažavajući ranije preuzete obaveze i odsustvo iz zemlje predsjednika Vlade Crne Gore i Vijeća za nacionalnu bezbjednost Dritana Abazovića, sjednici ispred ovog tijela u zatvorenom dijelu sjednice prisustvovati ministar unutrašnjih poslova Filip Adžić, član Vijeća.

Ovom prilikom, informisao je da će u drugom dijelu sjednice, u prostoriji otvorenoj za javnost, u svojstvu predstavnika Ministarstva odbrane i predlagača akta za predloženu tačku dvadnevnog reda, učešće uzeti državni sekretar dr Krsto Perović i načelnik Odjeljenja za normativne poslove Relja Radonjić.

Na temelju uvodne riječi članovi Odbora su jednoglasno usvojili sljedeći

DNEVNI RED:

- 1. IZVJEŠTAJ VIJEĆA ZA NACIONALNU BEZBJEDNOST O PITANJIMA IZ DJELOKRUGA RADA ZA PERIOD 13. JUN -13. DECEMBAR 2022. GODINE**
- 2. PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ODBRANI**

3. **DONOŠENJE ODLUKE O KONTROLNOM SASLUŠANJU PREDSEDNIKA VLADE DRITANA ABAZOVIĆA, MINISTRA UNUTRAŠNJIH POSLOVA FILIPA ADŽIĆA, GLAVNOG SPECIJALNOG TUŽIOCA VLADIMIRA NOVVIĆA, NAČELNIKA SPECIJALNOG POLICIJSKOG ODJELJENJA PREDRAGA ŠUKOVIĆA, DOSKORAŠNJEG DIREKTORA UPRAVE POLICIJE ZORANA BRĐANINA, VD. DIREKTORA AGENCIJE ZA NACIONALNU BEZBJEDNOST BORISA MILIĆA I KOORDINATORA BIROA ZA OPERATIVNU KOORDINACIJU ORGANA OBAVJEŠTAJNO BEZBJEDNOSNOG SEKTORA MARKA KOVAČA POVODOM DEŠAVANJA U BEZBJEDNOSNOM SEKTORU**
4. **IZVJEŠTAJ O RADU ODBORA ZA BEZBJEDNOST I ODBRANU ZA 2022. GODINU**
5. **PLAN PARLAMENTARNOG NADZORA ZA 2023. GODINU**
6. **TEKUĆA PITANJA**

Prva tačka dnevnog reda: IZVJEŠTAJ VIJEĆA ZA NACIONALNU BEZBJEDNOST O PITANJIMA IZ DJELOKRUGA RADA ZA PERIOD 13. JUN -13. DECEMBAR 2022. GODINE

Uvodno izlaganje povodom ove tačke dnevnog reda imao je ministar unutrašnjih poslova Filip Adžić, u okviru kojeg je predstavio dokument dostavljen Odboru na razmatranje, a potom je predsjednik Odbora Milan Knežević iznio mišljenje o predmetnom dokumentu.

Po okončanju rasprave, Odbor je Skupštini Crne Gore dostavio

I Z V J E Š T A J

o

**RAZMATRANJU IZVJEŠTAJA VIJEĆA ZA NACIONALNU BEZBJEDNOST
O PITANJIMA IZ DJELOKRUGA SVOG RADA
za period 13. jun – 13. decembar 2022. godine**

Odbor za bezbjednost i odbranu, u kontekstu odredbe čl. 10 st. 2 Zakona o osnovama obavještajno bezbjednosnog sektora Crne Gore, u prisustvu člana Vijeća za nacionalnu bezbjednost, ministra unutrašnjih poslova Filipa Adžića, razmotrio je Izvještaj ovog tijela o pitanjima iz djelokruga svog rada, za period 13. jun – 13. decembar protekle godine.

Ovom prilikom, uvažavajući iznijeto u dokumentu, Odbor je konstatovao izmjene u sastavu ovog tijela u odnosu na Odluku od 5. maja 2022. godine, imajući u vidu

smjene pojedinih rukovodilaca Vlade koje su nastupile nakon njenog donošenja, kao i broj do sada realizovanih sjednica Vijeća za nacionalnu bezbjednost.

Članovima Odbora, tokom sjednice, predložen je rad Vijeća za nacionalnu bezbjednost posvećen pitanju sajber napada na informatičku infrastrukturu i informatičko-komunikacionu mrežu državnih organa u posmatranom periodu, i zaključak koje je ovo tijelo donijelo s tim u vezi.

Takođe, Odbor je upoznat i sa aktivnostima Savjeta za informacionu bezbjednost Ministarstva javne uprave, koje su preduzete ovim povodom.

Vijeće za nacionalnu bezbjednost dokumentom koji je dostavilo Odboru za bezbjednost i odbranu za ovu priliku, informisalo je o razmotrenom na sjednicama po pitanju suzbijanja krijumčarenja akciznih roba – cigareta, kao i drugih aktuelnih bezbjednosnih pitanja u Crnoj Gori.

Saglasno informacijama koje su iznijete tokom sjednice, Odbor za bezbjednost i odbranu je na temelju sprovedene rasprave posebno ukazao na važnost blagovremenog informisanja nadležnih državnih organa po svim aktuelnim bezbjednosnim pitanjima kao i njihovog međusobnog i pravovremenog djelovanja, saglasno zakonskim ovlaštenjima i principima vladavine prava.

S tim u vezi, Odbor nakon izjašnjenja, nije prihvatio Izvještaj Vijeća za nacionalnu bezbjednost o pitanjima iz djelokruga svog rada za period 13. jun -13. decembar 2022. godine.

Ovom prilikom, posebno uvažavajući okolnost da je rasprava o Izvještaju Vijeća za nacionalnu bezbjednost o pitanjima iz djelokruga svog rada za periodu 13. jun - 13. decembar 2022. godine vođena na osnovu podataka koji su označeni stepenom tajnosti i informacija predloženih s tim u vezi, Odbor je odlučio da Skupštini Crne Gore neće predložiti zaključke ovim povodom.

Za izvjestioca Odbora u radu Skupštine određen je Milan Knežević, predsjednik Odbora.

S tim u vezi, »za« predloženi tekst izvještaja glasala su tri člana Odbora (Milan Knežević, Andrija Mandić i Vladan Raičević), »protiv« su bila tri glasa (Dragan Krapović, Boris Bogdanović i Miloš Konatar), dok je jedan član Odbora (Dragan Ivanović) bio »uzdržan«.

Nakon rasprave po prvoj tački dnevnog reda, nastupila je pauza u radu Odbora u 13.15h, a sjednica je nastavljena u 13.25h u otvorenom formatu.

Druga tačka dnevnog reda: PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ODBRANI

U okviru ove tačke dnevnog reda, državni sekretar Ministarstva odbrane dr Krsto Perović, kazao je da je Vlada Crne Gore utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani 28. decembra 2022.godine, istakavši da se izmjenama ovog Zakona vrši usklađivanje važećeg Zakona sa Zakonom o Vojsci Crne Gore, Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Zakonom o vojno-obavještajnim poslovima, te preciziranje poslova vojnog vazdušnog saobraćaja i inspekcije odbrane.

Takođe je informisao da se Predlogom zakona Agencija za nacionalnu bezbjednost prepoznaje kao nosilac priprema za odbranu i da će, u skladu sa važećim zakonom o ANB-u, preduzimati mjere kontraobavještajne zaštite objekata i reona uz objekte od posebnog značaja za odbranu. Takođe, Perović je ukazao da se izmjenama i dopunama, u slučaju pripravnosti, predviđa postupanje nosilaca priprema za odbranu ne samo u skladu sa nacionalnim planovima odbrane, već i u skladu sa planovima odbrane Sjevernoatlantskog saveza, a što je u sklopu ispunjavanja obaveza po članstvu. Pored navedenog, ukazao je na predviđeno preciziranje nadležnosti Obavještajno-bezbjednosnog direktorata Ministarstva odbrane i Agencije za nacionalnu bezbjednost, te da se u pogledu usklađivanja sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti predviđa određivanje kategorije lica za koje Ministarstvo odbrane planira i organizuje pružanje primarnog nivoa zdravstvene zaštite i pojedine mjere specifične zdravstvene zaštite. U nastavku, osvrnuo se na odredbe Predloga zakona kojima se na nov način propisuju poslovi vojnog vazdušnog saobraćaja i stvara pravni osnov da se podzakonskim aktima razrade njihov sadržaj i način vršenja.

U nastavku rada sjednice, državni sekretar Ministarstva odbrane dr Krsto Perović se osvrnuo na donošenje Strategije upravljanja ljudskim resursima u Ministarstvu odbrane i Vojsci Crne Gore i ukazao na stvaranje pravnog osnova da Vlada Crne Gore propiše posebna zvanja i uslove za sticanje zvanja zaposlenih u Ministarstvu, koji imaju posebne dužnosti, i njihovo razvrstavanje u grupe poslova. S tim u vezi, istakao je da navedene izmjene i dopune imaju za cilj stimulaciju ostanka državnih službenika koji posjeduju deficitarna znanja sa fokusom na oblast informaciono-komunikacionih sistema, te informatičke i sajber bezbjednosti, utvrđivanje radnih mjesta koja se popunjavaju bez javnog oglasa, a uvažavajući osjetljivost poslova koje vrši Ministarstvo odbrane. Takođe, informisao je da se predviđenim izmjenama i dopunama planira i usklađivanje dužine mandata licima u službi u Vojsci Crne Gore i zaposlenima u Ministarstvu odbrane koji se upućuju na rad u međunarodne organizacije, kao i trajanje mandata u periodu od tri godine. Perović je rekao da se, u pogledu usklađivanja sa Zakonom o vojno-obavještajnim poslovima, izmjenama i dopunama prepoznaje vršenje inspeksijskog nadzora u Obavještajno-bezbjednosnom direktoratu Ministarstva odbrane od strane inspektora za vojno-obavještajne i bezbjednosne poslove, te da se planira jasno razgraničenje poslova koje vrši Odjeljenje za inspeksijski nadzor Ministarstva od poslova Odjeljenja za integritet i inspektora za vojno-obavještajne i bezbjednosne poslove.

Na temelju uvodnog izlaganja i obrazloženja predstavnika predlagača akta, Odbor je jednoglasno usvojio

IZVJEŠTAJ
O RAZMATRANJU PREDLOGA ZAKONA
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ODBRANI

Odbor je, u prisustvu predstavnika predlagača zakona, razmotrio Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani.

U obrazloženju predloženog akta ukazano je da predviđene izmjene i dopune imaju za cilj: usaglašavanje važećeg Zakona sa Zakonom o Vojsci Crne Gore, Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Zakonom o vojno-obavještajnim poslovima, te preciziranje poslova vojnog vazdušnog saobraćaja i inspekcije odbrane.

U skladu sa iznijetim, istaknuto je da je predložena dopuna odredbi važećeg Zakona u dijelu koji se odnosi na nosioce priprema za odbranu, na način da navedeni spisak uključuje i Agenciju za nacionalnu bezbjednost. Takođe, ukazano je da izmjene i dopune predviđaju da nosioci priprema za odbranu, u slučaju pripravnosti, postupaju ne samo u skladu sa nacionalnim planovima odbrane, već i u skladu sa planovima odbrane Sjevernoatlantskog saveza, a što je u sklopu ispunjavanja obaveza po članstvu. Pored navedenog, predviđeno je preciziranje nadležnosti Obavještajno-bezbjednosnog direktorata Ministarstva odbrane i Agencije za nacionalnu bezbjednost. U pogledu usklađivanja sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, podnosioci predloženog akta su naglasili da je predviđeno određivanje kategorije lica za koje Ministarstvo odbrane planira i organizuje pružanje primarnog nivoa zdravstvene zaštite i pojedine mjere specifične zdravstvene zaštite. Pojašnjeno je da se planiranim izmjenama stvara i osnov za donošenje Strategije upravljanja ljudskim resursima u Ministarstvu odbrane i Vojsci Crne Gore.

Tokom rasprave je istaknuto da se odredbama Predloga zakona na nov način propisuju poslovi upravljanja vojnog vazdušnog saobraćaja i stvara pravni osnov da se podzakonskim aktima razradi njihov sadržaj i način vršenja. Dalje se stvara pravni osnov da Vlada Crne Gore propiše posebna zvanja i uslove za sticanje zvanja zaposlenih u Ministarstvu odbrane, koji imaju posebne dužnosti, i njihovo razvrstavanje u grupe poslova. Podnosioci predloženog akta su, takođe, ukazali da navedene izmjene i dopune imaju za cilj stimulaciju ostanka državnih službenika koji posjeduju deficitarna znanja sa fokusom na oblast informaciono-komunikacionih sistema, te informatičke i sajber bezbjednosti. Pored navedenog, predviđeno je utvrđivanje radnih mjesta koja se popunjavaju bez javnog oglasa, a uvažavajući osjetljivost poslova koje vrši Ministarstvo odbrane. Predviđenim izmjenama i dopunama planira se i usklađivanje dužine mandata licima u službi u Vojsci Crne Gore i zaposlenim u Ministarstvu odbrane koji se upućuju na rad u međunarodne organizacije, na način da mandat traje tri godine.

U pogledu usklađivanja sa Zakonom o vojno-obavještajnim poslovima, izmjenama i dopunama prepoznato je vršenje inspekcijskog nadzora u Obavještajno-bezbjednosnom direktoratu Ministarstva odbrane od strane inspektora za vojno-obavještajne i bezbjednosne poslove, a planirano je i jasno razgraničenje poslova koje vrši Odjeljenje za inspekcijski nadzor Ministarstva odbrane od poslova Odjeljenja za integritet i inspektora za vojno-obavještajne i bezbjednosne poslove.

U obrazloženju predloženog akta istaknuto je da za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore.

U skladu sa iznijetim, Odbor je jednoglasno predložio Skupštini da usvoji Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani.

Potom je pauza u radu Odbora nastupila u 13.35h, a sjednica je nastavljena u 14.00h.

Treća tačka dnevnog reda: DONOŠENJE ODLUKE O KONTROLNOM SASLUŠANJU PREDSJEDNIKA VLADE DRITANA ABAZOVIĆA, MINISTRA UNUTRAŠNJIH POSLOVA FILIPA ADŽIĆA, GLAVNOG SPECIJALNOG TUŽIOCA VLADIMIRA NOVOVIĆA, NAČELNIKA SPECIJALNOG POLICIJSKOG ODJELJENJA PREDRAGA ŠUKOVIĆA, DOSKORAŠNJEG DIREKTORA UPRAVE POLICIJE ZORANA BRĐANINA, VD. DIREKTORA AGENCIJE ZA NACIONALNU BEZBJEDNOST BORISA MILIĆA I KOORDINATORA BIROA ZA OPERATIVNU KOORDINACIJU ORGANA OBAVJEŠTAJNO BEZBJEDNOSNOG SEKTORA MARKA KOVAČA POVODOM DEŠAVANJA U BEZBJEDNOSNOM SEKTORU

Predsjednik Odbora Milan Knežević, u obrazloženju ove tačke dnevnog reda iskazao je zabrinutost u pogledu bezbjednosne situacije tokom proteklih nedjelja, i istakao njegovu obavezu kao predsjednika Odbora za bezbjednost i člana Vijeća za nacionalnu bezbjednost da informiše javnost i građane zbog najnovijih dešavanja u kojima su uhapšeni visoki policijski funkcioneri. Ovom prilikom, naglasio je potrebu zaštite legitimiteta Odbora uslijed, kako je kazao, činjenice da je jedan broj članova Odbora u prethodnom periodu ukazivao na problematiku menadžmenta Uprave policije u pogledu povezanosti policijskih službenika sa organizovanim kriminalnim grupama. Takođe, Knežević je u obrazloženju ukazao na mnogo veća očekivanja u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije nakon 30. avgusta 2020. godine i da nije očekivao haotičnu situaciju na dnevnom nivou u bezbjednosnom sektoru, te da ne postoji adekvatna saradnja i koordinacija Uprave policije, Specijalnog državnog tužilaštva i Specijalnog policijskog odjeljenja koja bi dala pravovremeni odgovor i konkretne rezultate. S tim u vezi, on se osvrnuo na prisustvo uhapšenog pomoćnika direktora Uprave policije sjednicama Odbora na kojima su izvještavani članovi o borbi protiv organizovanog kriminala, da je odlikovan od strane premijera Dritana Abazovića, i da postoji strepnja da li su institucije nadležne za sprovođenje zakona i borbe protiv organizovanog kriminala ušle u monopolističku fazu. Knežević je kazao

da je neophodno da, u kontekstu iznijetog, Odbor zauzme stav po pitanju ovog problema kako bi u periodu do vandrrednih parlamentarnih izbora bilo što manje ovakvih dešavanja i da se kroz kontrolno saslušanje dođe do određenih odgovora, utvrdi odgovornost smijenjenih službenika i čelnika Uprave policije, kao i struktura vlasti koje su ih postavile na odgovorne pozicije.

Član Odbora Miloš Konatar, u svom komentaru, podržao je inicijativu za održavanje kontrolnog saslušanja i kazao da će Odbor za bezbjednost i odbranu, na temelju brojnih kontrolnih i konsultativnih saslušanja, ostati upamćen kao dobar primjer kontrolne uloge Skupštine i da nijedan predstavnik izvršne vlasti, s tim u vezi, ne bi trebao biti pošteđen odgovornosti. On je ukazao na rezultate rada kojim je rukovodio i koordinirao Dritan Abazović u pogledu borbe protiv organizovanog kriminala i istakao najveći uspjeh u odnosu na prethodne strukture i menadžment, da je možda moglo više i bolje, i da bi bilo dobro da i sljedeće Vlade imaju iste rezultate. On je rekao da nije moguće otkriti i otkloniti sve problem i anomalije u bezbjednosnom sektoru zbog činjenice da je isti bio urušen prije 30. avgusta 2020. godine, da je uhapšeni Knežević zaslužio odlikovanje zbog hapšenja vrha kavačkog klana, te da nijedno odlikovanje ne smije biti podstrek za kršenje zakona Crne Gore i svako mora odgovarati pred institucijama sistema. Konatar je naglasio zavidan nivo uspješnosti saradnje međunarodnih partnera sa sadašnjim menadžmentom policije u odnosu na prethodni, kao i da su se uz njihovu koordinaciju i pomoć otkrili podaci koji ne bi bili otkriveni da se nijesu desile promjene u sektoru policije.

Član Odbora Dragan Ivanović, u kontekstu ove tačke dnevnog reda, podržao je predlog za održavanje kontrolnog saslušanja, iznio zabrinutost u pogledu trenutne situacije dodavši da je ne smatra haotičnom jer vjeruje u sposobnost države da se izbori sa ovom vrstom problema i obezbijedi stabilan red i mir kao rezultat obračuna sa kriminalom.

Nakon sprovedene rasprave članovi Odbora su jednoglasno (Milan Knežević, Jovan Jole Vučurović, Vladan Raičević, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Boris Bogdanović i Miloš Konatar) na osnovu člana 9 stav 2 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane donijeli

O D L U K U

o kontrolnom saslušanju predsjednika Vlade Dritana Abazovića, ministra unutrašnjih poslova Filipa Adžića, glavnog specijalnog tužioca Vladimira Novovića, načelnika Specijalnog policijskog odjeljenja Predraga Šukovića, doskorašnjeg direktora Uprave policije Zorana Brđanina, vd. direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost Borisa Milića i koordinatora Biroa za operativnu koordinaciju organa obavještajno bezbjednosnog sektora Marka Kovača povodom dešavanja u bezbjednosnom sektoru, koje će biti održano 13. aprila 2023. godine.

Četvrta tačka dnevnog reda: IZVJEŠTAJ O RADU ODBORA ZA BEZBJEDNOST I ODBRANU ZA 2022. GODINU

Povodom četvrte tačke dnevnog reda predsjednik Odbora je podsjetio da saglasno odredbi člana 20 stav 1 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, Odbor najmanje jednom godišnje podnosi Skupštini Izvještaj o radu i rezultatima parlamentarnog nadzora, i ukazao na sadržinu predloženog teksta.

Potom, članovi Odbora su jednoglasno (Milan Knežević, Jovan Jole Vučurović, Vladan Raičević, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Boris Bogdanović i Miloš Konatar) usvojili predloženi tekst Izvještaja o radu Odbora za bezbjednost i odbranu za 2022.godinu.

Peta tačka dnevnog reda: PLAN PARLAMENTARNOG NADZORA ZA 2023. GODINU

Povodom pete tačke dnevnog reda predsjednik Odbora je podsjetio da je članom 12 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane propisano da se parlamentarni nadzor vrši redovno prema godišnjem planu koji donosi Odbor i vanredno po potrebi.

Potom, članovi Odbora su jednoglasno (Milan Knežević, Jovan Jole Vučurović, Vladan Raičević, Dragan Ivanović, Dragan Krapović, Boris Bogdanović i Miloš Konatar) usvojili predloženi tekst Plana parlamentarnog nadzora za 2023. godinu.

Šesta tačka dnevnog reda: Tekuća pitanja

U okviru ove tačke dnevnog reda članovi Odbora su jednoglasno i bez primjedbi usvojili zapisnike sa 37. i 38. sjednice Odbora.

Pošto je iscrpljen dnevni red, predsjednik Odbora je zaključio rad sjednice.

Magnetofonski zapis toka sjednice se nalazi na CD-u i čini sastavni dio zapisnika.

Sjednica Odbora je završena u 15 sati i 5 minuta.

SEKRETARKA ODBORA
Zorana Baćović, s.r.

PREDSJEDNIK ODBORA
Milan Knežević, s.r.